

NOVA PRAVDA

GLASILO NARODNO-SOCIJALISTIČNE STRANKE.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Gradišče št. 7, levo.
Telefon št. 77.

Izhaja vsako soboto.

Mesečna naročnina: za tuzemstvo 4 Din za inozemstvo 6 Din.

Inserati se računajo po velikosti: Cene so navedene
v oglasnem delu.

Kaj nas uči Novo mesto?

Med našimi somišljeniki v Novem mestu se je pojavila ideja proletarske koncentracije, ki je prvič nastopila pri obč. volitvah 23. decembra pr. leta pod imenom »Zveza dela in reda«. Naši somišljeniki so stali na stališču, da je možno ustvariti blok vseh proletarskih strank proti paševanju demokratov, ki imajo že od nekdaj novomeško občino v svojih rokah in ki gospodarijo v njej v korist bogatih trgovcev in v škodo proletarijata.

Nedvomno je bila misel lepa in vredna, da se podpira in širi. Načelstvo NSS je tudi odobrilo korak krajevnih org. NSS v Novem mestu, dasi je imelo pomisleke proti skupini radikalnih disidentov, ki so jih sprejeli v blok neposredno pred volitvami. Pozneje se je tudi izkazalo, da so bili ti pomisleki utemeljeni, kajti Stefanovičeva grupa v Novem mestu ničesar ne pomeni in je bila menda najnesrečnejša poteza ta, da je Stefanovič, ki ga nihče ne smatra za resnega človeka, na glavnem zboru sploh prišel do besede.

Rekli smo, da je bila misel proletarskega bloka lepa, saj je baš narodno-socialistična stranka bila tista, ki je prva vrgla to misel v svet pod imenom »socialistični blok« in se tudi resno prizadevala, da bi se tak blok ustvaril najprej pri ljubljanskih občinskih volitvah, pozneje pa pri državnozbornih volitvah. Le žal, da so marksistični voditelji odklonili predlog NSS, zato so bile pri drž. volitvah vse proletarske stranke v Sloveniji tepene, tako da danes nimajo v državnem zboru niti enega zastopnika. Kljub temu pa imamo v naši stranki med voditelji še vedno privržence take ideje in večkrat se na sejah osredinj. Izvrš. odbora sproži misel, da je treba naprej delati na tem, da se ozi- v. tvorijo socialistični blok, v katerega pa po pravici rečeno, večina več ne veruje, ker je prepričana, da se z marksisti sploh ne da delati. Zato smo z največjim zanimanjem sledili dogodkom v Novem mestu, kjer se je naša stranka koalirala z marksističnimi strankami.

Če se izreče kaka trditev, je treba imeti zanj tudi dokaze. Mi imamo te dokaze, ki govorijo dovolj jasno za vsa- kogar, ki zna misliti. Naši somišljeniki, torej narodni socialisti, so v najboljši nadi, da boj uspe, napenjajo pri agitacijskem delu svoje sile. Dobro so se zav- edali, da bi zmaga proletarske liste v Novem mestu bila obenem nekaj signal za ostale kraje, predvsem za Kočevje itd., pa event. tudi za državnozborni- skimi volitvami. Zato so delali s polno paro. Žal, da o ostalih strankah v koaliciji, komu- nistih in socialnih demokratih, kaj ta- kega ne moremo zapisati. Ti, predvsem pa komunisti, so iskali samo svoj strankarski profit. To je pokazal tudi zadnji shod, na katerem so narodno-sociali- stični govorniki, zavedajoč se velike na- lege, povsem stvarno govorili o potrebi, da se zruši Rozmanovo buržoazno go- spodarstvo, dočim pa je edini govornik komunistov govoril o vsem, samo ne o volitvah. Hotel je zborovalce prepričati, da je edinole v komunizmu rešitev. Podobno so delali ostali komunisti. Agi- tirali ni za proletarsko listo izmed njih nihče, na volišče je šla tudi samo pe- ščica, o kateri se pa niti ne ve, kako je volila. Naš urednik je imel sam prilož- nost, prepričati se, da komunisti niso storili svoje dolžnosti. Bivši komunistič- ni poslanec Klemenčič je n. pr. ves čas kvartal v kavarni, namesto da bi bil agi- tirati, a dva bivša komunisti na kolo- dvoru v Kandiji niti nista hotela iti na volišče, čeprav je sam tov. Brandner, ki se je mudil v Novem mestu, šel ponje, češ, da morajo voliti, ker je proletarska lista v nevarnosti pred meščansko, za katero kapitalisti z vsemi sredstvi agi- tirajo in celo bolnike vozijo na volišče. Kaj sta mu odgovorila? Da je 15 minut hoda do volišča, kar je seve za njiju, ki daleč stanujeta, predrago, da sta že en- krat šla na led, to je bilo leta 1920, itd. Imela sta vse mogoče izgovore, da bi opravičila svojo odsotnost na volišču.

REDUKCIJA URADNIŠTVA IZVRŠENA!

V vseh ministrskih resorcih so redu- cirali 15.000 uradništva in služabništva. Dekrete odposlajo v bližnjih dneh. Sedaj se bo pričelo šele razvrščanje ostalega uradništva v kategorije in skupine. Zato bo treba pregledati vse posamezne doku- mente vsakega posameznika. Zato bo veliko dela, ki gotovo ne bo dovršeno pred pol-

Tov. Brandner pa je iz vsega jasno po- snel, da bi imenovana pač šla na voli- šče, ako bi jima rekel, naj gresta volit kapitaliste. Taka je večina naših komu- nistov. Prej so bili strašni revolucionar- ci, ki so hoteli družabni red brez noč postaviti na glavo, sedaj pa so prešli v nasprotni ekstrem, to je med kapitaliste, ali pa so apatični in jim ni več za no- beno delo. Le tako si je mogoče razla- gati, da so v času, ko se je bil najhujši boj na volišču, ostali komunisti mirno doma. Na ta način so škodovali prole- tarski solidarnosti in koristili kapitaliz- mu.

Vsled takega postopanja se ni ču- diti, da je zveza dela in reda dobila sa- mo 6 mandatov, dočim so jih dobili de- mokrati s »samostojnimi« 10, radikali 3 in klerikali 6. Računalo pa se je, da bo dobila zveza dela in reda najmanj 10 mandatov, nekateri so celo trdili, da bo dobila absolutno večino, kar bi se tudi moralo zgoditi, če bi bile vse koalirane delavske stranke storile svojo dolžnost, saj je večina volilcev vendar proletar- ska. Splošno mnenje je, da bi 6 manda- tov narodni socialisti sami dobili, če ne bi šli v koalicijo z ostalimi proletarskimi strankami, ki so v razpadanju. Saj so samo narodni socialisti delali in šli kompaktno na volišče, ostali so vsi od- povedali.

Da so proletarske stranke tako kla- verno postopale, je tem večje obsodbe vredno, ker so kapitalisti napeli vse svo- je moči, da bi se obdržali na površju. Rekli smo že, da so vlekli na volišče bolnike in da so podkupovali vse vprek. Tudi so hoteli s pomočjo oblasti ščititi Rosmannovo gospodarstvo, kar se je pokazalo zlasti pri konfiskaciji agitacijskega plakata, ki ga je izdala zveza de- la in reda s sledečim besedilom: »Doli z Rosmannovim »yzornim« gospodar- stvom! Kaj je na tem plakatu strašne- ga, da ga je bilo treba konfiscirati? Tak plakat lahko izvesimo proti samemu Pašiču in dvomimo, da bi bil konfiscir- an. Ali je Rosmann sakrosantna ose- ba? Šele na intervencijo tov. Brand- nerja se je posrečilo, da je bila kon- fiskacija preključena.

Kaj nas torej uče volitve v Novem mestu? Da komunisti in socialni de- mokrati po lastni krivdi ginejo, da je brezpomembna vsaka koalicijska z njimi, kar so vsled svojega obupa dospeli ta- ko daleč — kar velja zlasti za voditelje in zaupnike — da se prodajajo kapita- lizmu in mu delajo uslugo s tem, da v proletarski koaliciji ne izpolnjujejo svo- jih dolžnosti in obveznosti. Kakšen po- men je, zvezati se s takimi frakcijami? Novo mesto naj imajo pred očmi zlasti vsi oni naši tovariši, ki vedno govorijo o socialističnem bloku. Za enkrat je tak blok nemogoč, ker so razmere skoro povsod take, kot v Novem mestu. S tem pa nočemo reči, da ne bo nikdar prišlo do socialističnega bloka. Nasprotno, do takega bloka mora priti, toda šele tedaj, ko se bodo komunisti izpametovali in zapodili svoje voditelje. Dokler se to ne zgodi, pa je nesmisel vsak skupen na- stop z njimi. Saj so bili celo tako nelo- jalni, da so nas v časopisih napadali v času, ko so bili koalirani z nami in nam očitali, da smo zvezani z radikali. Če so bili v koaliciji tudi radikalni disidenti, nismo bili z njimi v koaliciji samo mi, marveč tudi komunisti, kateri so se prav posebno ozrevali za to, da se spre- mejo tudi radikali. Poleg tega pa so ra- dikalni disidenti vedno dokazovali — in tudi njihov dopis, poslan na zvezo de- la in reda govori o tem, da se hočejo priključiti tej zvezi le radi tega, ker so proti kapitalistični politiki radikalne stranke, iz katere da so baš radi tega izstopili.

Vsi naši somišljeniki naj si dobro za- pomnijo, kaj se je zgodilo v Novem me- stu. Sijalen uspeh proletarske zmage so prepričali komunisti, obenem pa omogo- čili zmago buržoaziji, ki bo znova vihte- la svoj bič nad izmuzganim proletarija- tom.

letom. — Če vlada medtem ne bo rešila materialnega vprašanja uradniške prag- matike, bo zadela na hud odpor. Zlasti se bo pa treba zavzeti za redukcijo. NSS bo započela v tem široko akcijo. Zato po- zivamo vse nameščence, ki se jim je zgo- dila krivica, da pismeno navedejo naši stranki tozadnevne podatke.

Milo kupiti, se pravi zaupati!

Zato se ne dajte motiti po nižjih cenah, kajti, kar je ceno, ne more biti najboljše. Malovrednejša mila vse- bujejo malo maščobe, tem več pa luga. Zlatorog je milo, pri katerem ste si- gurni največje trpežnosti vašega pe- rila.

Demokrati za revizijo ustave.

Na zborovanju demokratske stranke v Zagrebu, ki se je vršilo 30. decembra 1923 je dr. Voja Marković podal izjavo, da se mora po njegovem načrtu zakona o avtonomistični razdelitvi države — sedanja ustava izpremeniti, ali po naše revidirati! — No, pa le gre počasi — a sigurno — in naša ponavadi drži. Saj smo prerokovali, da bodo tudi demokra- ti avtonomisti in danes zatrujemo po- novno, da bodo še letos celo federali- sti. Značilno pri vsem tem je to, da smo mi spoznali že ob sprejetju ustave, kol- iko je vredna, da pa so demokrati zato potrebovali skoro 4 leta. Značilno je tudi to, da so nas, NSS, takrat denun- cirali demokrati kot protidržavne ele- mente zato, ker sta naša dva poslanca v parlamentu takoj povedala, da je ustava zanič in proti njej glasovala. Zna- čilno je to, da so našo stranko in njene pristaše demokrati vsled tega preganjali in obglavljali.

In danes? Danes demokrati sami za- vračajo to ustavo, hočejo jo revidirati! Onj seveda niso protidržavni. Z reviz- ijo ustave ne nastane danes za obstoj države nikak nevarnost »takrat seve- da pa je bila!« Takemu početju se mo- remo le smejeti — zaničevalno — po- milovalno! — Zakaj?

Zato, ker že skoro 4 leta bijemo sa- mo ustavne boje edino zaradi tega, ker so bili v ustavotvorni skupščini ravno demokrati oni nepopustljivi element, tr- dovratno zagrizeni, ki so odklanjali vsa- ko možnost za sporazum, ko so zavrgli ravno oni to, kar danes hočejo in za- htevali sami. In zato 4 letno brezplodno ali nepotrebno prekanje v parlamentu, namesto, da bi se bilo v tem času kaj storilo za ljudstvo. Ravno radi tega vla- da v državi tak kaos, ki postaja od dne do dne večji, ljudstvo pa je trpelo, trpi in bo še trpelo. Pred 4 leti še ni bilo mržnje do države, ni bilo nezadovolj- stva, ni bilo Radičevcev, ni bilo nevar- nosti za državo! Danes imamo vse te

nadloge: trpljenje, pomanjkanje, neza- dovoljstvo, pomanjkanje dela, gospodar- ski zastoj, imamo ljudi, ki v obupu že mrzijo državo, imamo Radiča, imamo macedonsko vprašanje, reško vprašanje, hrvatsko vprašanje, slovensko vpraša- nje. Ta kaos, ki ga še večja »umna« vla- da, ogroža prav zares obstoj države. In zakrivilo so vse to edino oni demokra- ti, ki našega svarila niso samo po- slušali, ampak so nas celo skušali ope- čitati s protidržavnim žigom.

Ti ljudje se hočejo danes rehabili- tirati s tem, da so se perversno začeli oprijemati tega, za kar se mi potegu- jemo od sprejetja ustave sem — njene revizije!

Take veterince, taki hudodelci nad lastnim narodom — nad lastno državo (odtod državotvorci, ker je vedno na- sprotno res, kar trdijo »jutrrovci«), hočejo in se upajo komu brati levite radi njego- vega vseskozi doslednega in pravnega delovanja. Taki ljudje hočejo ustvarjati javno mnenje, ki naj bi škodovalo ugledu naše stranke in na lažnjiv način s svojimi listi vzbujati pri naših pristaših ne- zaupanje. Taki ljudje hočejo zagospo- dovati v naši državi?!

Nikdar, krepki nikdar naj zaori iz grl vseh poštenih Slovencev! Kajti z na- vedenim je neizpodbitno dokazano, da so vsega gorja, vsega zla in vsega ne- reda krivi ravno demokrati. Ne zago- varjamo radikalcev, ker imajo oni tudi svoj del odgovornosti na svojih dušah, vendar, če se upošteva njihov mentali- tet, nepoznanje naših razmer, taki po- litični brezvestneži vendarle niso! Oni nadaljujejo pač tam, kjer so z demo- kratiji morali nehati. Če drugega nič, vsaj nekaj doslednosti kažejo. Zato pa proč s hinavci, proč s kliko! In ako imajo klerikalci zares kaj poštenja in politične morale v sebi, se ne bodo mog- li nikdar najti z demokrati v skupni opoziciji. Sicer pa je to stvar njihovega okusa!

Odgovor demokratskemu časopisju.

Nedavno je »Jutro« odklonilo priobčitev- notice o koncertu tamburaškega zbora »Bratstva« v Kranju. Za že plačano notico so tainici »Bratstva«, sestri Paušičevi, v uredništvu »Jutra« vrnili denar, češ da za »Bratstvo« toliko časa ne bodo priobčevali nobenih notic, dokler bodo »Jutranje No- vosti« (v mislih so imeli, kakor se je po- zneje izkazalo, »Novo Pravdo«) tako ne- sravno napadale demokrate. Najlešje je to, da »Jutro« kljub temu, da je bil čisti do- biček koncerta namenjen za zgradbo Na- rodnega doma v Kranju, niti proti plačilu ni hotelo objaviti notice, čemur je v ve- liki meri pripisovati, da koncert v Kranju v materialnem oziru ni uspel.

Od takrat naprej »Bratstvo« »Jutru« ni ničesar več poslalo v priobčitev. Pač pa se je posluževalo »Slov. Naroda«, ker je vedno zatrevljal, da je neodvisno, napredno glasilo. Z zadovoljstvom moramo konsta- tirati, da nam je šel »Slov. Narod« na roko, zlasti pri naznanitvi o predavanjih, katera je priobčeval vedno brezplačno. Situacija na se je izpremenila s tistim momentom, ko je »Slov. Narod« prešel v roke »Jutrov- cev«. Od takrat naprej »Bratstvo« tudi v »Slov. Narod« nima več opore. Četudi trdi »Slov. Narod«, da je še vedno na raz- polago slov. »napredni« javnosti, je ven- darle resnica, da je na razpolago samo še onim institucijam, ki so izrecno demokratske. — »Bratstvo« je nameravalo prirediti veliko svetovsarko proslavo v korist zgrad- be doma Sokola I in je poslalo tozadnevno notico pred 14 dnevi uredništvu »Slov. Na- roda«, da bi bila tako druga društva pravo- časno opozorjena na to prireditve. »Slov. Narod« te notice ni priobčil, dokler ni bil 27. januar okupiran že od drugimi društvi, svetovsarko proslavo na narodni prireditvi- slovesni občini, šele potem je priobčil no-

tico »Bratstva«, ki je ležala v redakciji nad 14 dni! Ker tako važne prireditve, kakor bi bila svetovsarko v korist Sokola I, tako- zvano »napredno« časopisje neče podprati, o čemur se je odbor »Bratstva« ponovno uveril, je to idejo opustil in bo proslavil ta dan samo v ožjem krogu svojih so- mišljenikov v društvenem lokal. »Brat- stvo« je imelo najboljšo voljo, če pa naleti povsod na ovire, ne more drugega storiti, kakor iz tega izvajati edino logične po- sledice.

Zato je »Bratstvo« s tem večjim vse- ljem pozdravilo ustanovitev neodvisnega naprednega »Narodnega Dnevnika«, od ka- terega pričakuje, da bo podpiral kulturna stremjenja »Bratstva«. Naše društvo de- ljuje predvsem med proletarsko mladino, da jo obvaruje komunistične demagogije. S prirejanjem predavanj, dramatičnih prire- ditev, z glasbo, s knjižnico in čitalnico mi- sli v tem oziru doseči uspehe. Če bi demo- kratom kaj bilo na tem, da se naša prole- tarska mladina kulturno dvigne, bi gotovo podpirali stremjenja »Bratstva« brez ozira na to, ali je »Bratstvo« organizirano v okviru narodno-socialistične stranke ali ne. Jasno je torej, da demokratom ni za splošni napredek naroda, marveč jim je izključno le za svojo stranko in bodo tudi proti Sokolu nastopili v tistem trenutku, ko So- kol ne bo več služil njihovim strankarskim interesom, kar se bo zgodilo takoj, ko iz- gube glavno besedo izraziti reprezentanti demokratske stranke, ki zavzemajo v So- kolu važne funkcije ter izrabljajo sedaj svojo pozicijo v korist demokratske stranke.

Ker so demokratski časopisist odklonili priobčitev notice za »Bratstvo«, se jim »Bratstvo« ne bo več ponujalo. Na svoj zadnji seji je sklenilo, da ne bo v demo- kratskih časopisih v »Jutru« in »Sloven-

skem Narodu« ničesar več priobčevalo, pač pa samo v novem listu, v »Narodnem Dnev- niku«, katerega priporoča vsem svojim članom in prijateljem.

Odbor izobraževalnega društva »Bratstvo« v Ljubljani.

Važna odločba.

Kr. stol sedmorice v Zagrebu je ugodil ničnostni pritožbi rudarjev trbo- veljske premogokopne družbe proti razsodbam celjskega okrožnega sodi- šča, s katerimi jih je spoznalo krivim po členu 11. zakona o zaščiti javne var- nosti in reda v državi, češ da so z raz- širjanjem letakov zadržavali svoje dela- voljne tovariše od dela. Vrhovno so- dišče je utemeljilo svojo odločbo s tem, da pomeni v tem členu nahaajajoči se glagol »sprečevati« ne kakor se je prestavilo v »Uradnem listu« »skušati zadrževati«, — marveč »onemogoče- vati«, vsled česar so kaznjiva samo taka dejanja, s katerimi se more ome- mogočiti, da bi delavoljni delavci de- lali, ozi- s katerimi se skuša napraviti resnično oviro, ki bi mogla faktično onemogočiti delo delavoljnih delavcev. Nadalje utemeljuje svojo odločbo s tem, da imajo delavci pravico do stavke in da bi bilo v nasprotju s to pravico, ako ne bi smeli s prigovarjanjem, navdu- ševanjem in širjenjem letakov stavke organizirati in voditi. Po tej odločbi kr. stola sedmorice se člen 11. zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi stvarno krije z odločbo dosedanjega koalicijskega zakona z dne 7. aprila 1870 št. 43.

Ta razsodba kr. stola sedmorice je odločilne važnosti za naše rudarje, ker se jim je znjo priznalo, da imajo pra- vico do stavke in s tem pravico do ob- stanka. Po stavki, ki je bila zlomljena s pomočjo oblasti, ki so napačno tol- mačile člen 11. zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi, je trboveljska premogokopna družba začela svoje de- lavce še bolj izkoriščati, kakor je to delala do stavke.

Od spomladi 1. 1922 jim ni zvišala plač, ni jim izplačevala še ob pogajanjih ponudeni 3 Din poviška na delavnik, ni jim povišala plač z ozirom na 5% povišek cen premoga za državne že- leznice in ne z ozirom na splošno zvi- šanje premogovnih cen. Njeni organi delajo z rudarji že zopet kakor z brez- pravnimi sužnji. Posledice se kažejo v tem, da naši rudarji beže v trumah na Francosko in v Belgijo. Upati je, da bo odločba kr. stola sedmorice pripravila trboveljsko premogokopno družbo do pameti, da bo s svojimi delavci začela bolj človeško ravnati, ko se lahko za- naša, da ji pri prihodnji stavki obla- sti ne bodo mogle iti več tako na roko, ka- kor pri zadnji.

Pričakujemo tudi, da bodo »Jutro«, glasilo Trbov. prem. družbe in z njim sorodni demokratski listi, ki so z ve- seljem poročali o obsodbah rudarjev trbov. prem. družbe od strani celjskega okrožnega sodišča, sporočili svojim bralcem, da te razsodbe celjskega okrožnega sodišča niso držale.

Socijalistične stranke v parlamentih.

Zanimiva je statistika, koliko imajo razne socialistične stranke svojih za- stopnikov v evropskih parlamentih. Po- sebno po vojni so se socialistične stranke tako okrepile, da ni skoraj parlamen- ta, kjer ne bi bile zastopane. Po najno- vejših podatkih so socialistična zastop- stva sledeča:

V nemškem državnem zboru je 173 združenih socialnih demokratov, kar znaša od 459 poslancev 37,7 procentov. Poleg tega je v državnem zboru še 15 komunistov, kar znaša 3,3 procenta vseh poslancev. V francoski poslanski zbornici, ki šteje 587 poslancev, je za- stopanih 50 socialnih demokratov, 8,6 procentov in 13 komunistov, 2,2 procenta. V angleško spodnjo zbornico je bilo pred kratkim izvoljenih 190 poslancev Labour partye, kar znaša od števila 615 vseh poslancev 30,8 procentov. V ita- lijanski poslanski zbornici je izmed 531 poslancev 164 socialistov raznih strank in 14 komunistov. V avstrijski narodni skupščini je izmed 165 poslancev 67 soc. demokratov, kar znaša 40,2 procenta. V jugoslovanski narodni skupščini so med 314 poslanci samo 3 socialisti.

to je 1 procent. V poljskem sejmju je zastopanih 41 socialistov (9,1 procenta) in 2 komunisti. Poljski sejem šteje skupaj 450 poslancev. V češkoslovaški poslanski zbornici, ki šteje 285 poslancev, je zastopanih češkoslovaških socialistov 49 (17,2 procenta), nemških socialistov 29 (10,2 procenta) nemško-madžarski socialni demokrati 4, komunisti 24 (8,44 procenta). V belgijski poslanski zbornici je 186 poslancev, od teh 68 socialistov (36,6 procentov). V danskem parlamentu je 48 socialistov izmed 149 poslancev (32,2 procenta). Finski državni zbor šteje 200 poslancev in je od teh 53 socialistov (26,5 procentov). V letnem državnem zboru je izmed 100 poslancev 37 socialistov (37 procentov). V litavskem de-

želnem zboru, ki šteje 73 poslancev, je 11 socialistov (15,1 procenta) in 5 komunistov (6,8 procentov). V ogrski poslanski zbornici, ki šteje 245 poslancev, je 25 socialistov (10,2 procenta). V nizozemski zbornici je 20 socialistov izmed 100 poslancev. V norveškem državnem zboru je 8 socialistov izmed 150 poslancev (5,3 procenta). V švedski zbornici je 93 socialistov izmed 230 poslancev (40,4 procenta). V švicarski narodni svet šteje 198 poslancev in je izmed teh 63 socialistov (31,8 procenta) in 2 komunisti. Značilno je to, da se nahaja v ameriškem parlamentu združenih držav med 435 poslanci en sam socialist.

Politične vesti.

Napad na tov. Deržiča.

»Jutro« od 3. t. m. ne odgovarjamo, ker je to osebna zadeva našega strankinega načelnika. Pooblaščenj pa smo izjavili, da »jutrovc« dobe svoj odgovor in lekcijo tudi na to, kakor hitro se vrne tov. Deržič s službenega potovanja.

Za JDS ne obstoji NSS.

»Jutro« je dobilo zaveznika v »Delavskih novicah«, s katerim deli mnenje, da narodnih socialistov ni več. Kolikokrat so že to mladini napisali in povedali. In vendar NSS še vedno obstoji. Tudi za JDS, ki pri vsaki priložnosti moličuje NSS za zaveznikstvo, ali vsaj podporo. NSS še obstoja, samo zaveznikstvo za JDS ne! In prav to gospodo grize. Zato divjanje v »Jutru«.

Prav smo napravili.

Najboljši dokaz, da smo s pristopom k »Narodnemu Dnevniku« pravilno ravnali, je to, da je »Jutro« hudo. Če bi nas »Jutro« hvalilo, bi utegnili imeti slabo politično vest.

Bankokracija.

»Jutro« trdi, da je bankokracija v slovenskem javnem življenju povzročila, da se je ustanovil »Narodni Dnevnik«. Čisto pravilno. Nikakor ni mogla trpeti več naša politična javnost, da bi bil ves dnevni tisk odvisen od Slovenske banke, ki podpira »Jutro« in je zadnji čas kupila tudi »Narodno tiskarno« za dvajset milijonov. Slovenska javnost hoče imeti glasilo, prosto vpliva bankokracije. Zato so štiri stranke ustanovile izvenstrankarski »Narodni Dnevnik«. Monopola mladinske bankokracije v slovenskem dnevnem časopisju je konec.

Bingljanje.

Ustanovitev »Narodnega dnevnika« povzroča veliko razburjanje med »jutrovc«. Sicer gospodje mladini bahavo kriče, da se nikogar ne boje in da imajo vse za seboj, a jih je že samo izdajanje rovega dnevnika tako preplašilo, da jim zmanjkuje tal pod nogami. Z novim letom je pričela JDS bingljati po zraku in se lovi samo sebe. Pri tem pa misli, da opravlja koristen posel, da dela za »koncentracijo«. V resnici ne opravlja nič drugega kot tisto ščenc, ki ga je spravila »Jutro« na sliko »Zvezne tiskarne«.

Jutrovci kašljajo

in mečejo na NSS zadnje izbruhe svoje ostudne in najgubnejše materije samo zato, ker smo odklonili naše sodelovanje

Svetovni pregled.

REKA.

Preko Italije prihajajo vesti o rešitvi reškega vprašanja v italijanskem smislu: 1. Izvrši se aneksija Reke od strani Italije. 2. Naši državci se prizna suverenost nad Barošem, Delto in Brajico. 3. Zakup celega glavnega reškega pristanišča naši kraljevini za 100 let (če bo toliko časa mir! — op. ur.) pod pogojem, če se sklene povoljna trgovinska pogodba z Italijo.

To so nesramno-izvalni pogoji, katerih naša vlada pod nobenim pogojem

ne more sprejeti. Ako pa jih misli Italija izsiliti in »diktrirati«, je to njena stvar in naj kar poskusi.

Mogoče je, da hoče Italija izrabiti za to nakano macedonsko vprašanje, ki utegne biti komplicirano in pa našo notranjo razdrapanost. Toda pri tem se utegne tudi enkrat urediti.

Vsekakor je potrebno, da ta vprašanja naša vlada ne rešuje pri zaprtih vratih ministrskega predsedstva, ampak da ga rešijo ljudski zastopniki, ki bodo za rešitev tudi prevzeli odgovornost.

BOLGARIJA.

Ministrski predsednik Cankov je imel 29. decembra minulega leta o priliki debate o prestolnem govoru kralja Borisa v narodnem sobranju zaključni govor, v katerem se je zelo kočljivo dotaknil naše kraljevine. Rekel je, da hoče Bolgarija z nami sicer dobre odnose, toda Macedonija tvori slejkoprej vzrok razdora. Ta pokrajina da ima pravico zahtevati svobodo in pravičnost. »Mi odločno zahtevamo kar je našega. To govorim, da se bo čulo v Beogradu.«

Kak vtis je napravil ta govor v Beogradu, si lahko mislimo! In zato je ministrski svet takoj drugi dan razpravljal o tej najnovejši bombi, ki utegne izvesti težke zapletitve. To je torej nov oreh, ki utegne biti zelo trd.

Vsekakor je potrjena domneva, da dela Bolgarija roko v roki z makedonskim komitejem v inozemstvu propagando zoper našo državo ter jo skuša še bolj diskreditirati ter s tem podkrepiti zahtevo glede Makedonije, katero hoče spraviti pred mednarodni forum.

VOLITVE V ALBANIJU

so končane. Kakor se je moglo doslej zvedeti, bo dobila vladna lista večino.

GRČIJA.

Iz Beograda javljajo preko Tiskovnega urada, da so vesti o kandidaturi našega kneza Pavla za grški prestol neresnične in da je bil s tem mišljen grški princ Pavel. Časopisje pa ta domnjeni zanikuje in trdi, da je Venizelos knezu Pavlu ponudil grški prestol.

Grčija bo vstopila v malo antanto.

Ta vest je verjetna, toda najbrž še preuranjena.

Grška vlada je odstopila.

RUSIJA.

Preko Pariza je prišlo poročilo, da je podal Trockij v centralnem komiteju komunistične stranke demisijo. — Najbrže pa so to samo pobožne želje gotovih krogov in se teh vesti ne more smatrati za resne.

V ITALIJI

se vrše priprave za nove volitve, ki niso več daleč, kar je bilo tudi pričakovati. Vendar se Mussolini ne čuti preveč sigurnega in zato čaka in študira nove metode. Toda kljub temu utegne odfrčati.

Iz stranke.

Okrajni odbor NSS za Ljubljano sklicuje za nedeljo 6. t. m. ob 10. uri dopoldne odborovo sejo v tajništvo NSS, Narodni dom, s sledečim dnevnim redom: 1. Izdaja novih članskih legitimacij. 2. Občni zbor krajevnih organizacij ljubljanskih. 3. Naš tisk. Vabimo tovariše odbornike, da se sigurno udeležijo seje. Posebnih vabil ne bomo razpošiljali.

Krajevna organizacija NSS za poljanski okraj v Ljubljani opozarja tovariše odbornike, da se vrši prihodnja sejo v torek, dne 8. januarja, ob pol osmi uri v društvenem lokalu. Točno in polnoštevilno! Seje naj se udeležijo vsi člani, ki se zanimajo za delovanje in razvoj kraj. organizacije.

Krajevna organizacija v Kranju. V nedeljo 6. t. m. ob 10. dop. se vrši članski sestanek v gostilni Jezeršek. Sestanka naj se udeležijo vsi naši somišljeniki. Udeležili se ga bo tudi odposlanec strankinega načelnika iz Ljubljane.

Vse krajevne organizacije opozarjamo, da so nove članske legitimacije izgotovljene in da bodo izpolnjene in dopolnile krajevnim organizacijam takoj, ko nam te predlože natančen seznam svojih članov. Legitimacije bo izdajalo vedno le strankino načelnost. Opremljene bodo s tekočo številko ter s podpisom načelnika in tajnika. Kdor se ne bo mogel izkazati s tako legitimacijo, na kateri bo na zadnji strani prilepljena strankina znamka za davek za določeno leto, ta ni pravilno organiziran član narodno-socialistične stranke. Krajevne organizacije smo pozvali, da nam pošle te legitimacije, da nam članske seznane takoj predložijo, ker želimo, da se to vprašanje uredi že tekom meseca januarja. One organizacije, ki seznane še niso poslale, tem potom opozarjamo, da to takoj stori, da nam bo mogoče izvesti po sklepu osrednjega iz-

vršnega odbora organizacijsko delo v predpisanim roku. Opozarjamo tudi na občne zbornice, ki naj se tekom januarja in februarja povsod skličejo in h katerim naj imajo pristop samo taki naši somišljeniki, ki so pravilno organizirani in obenem tudi naročniki našega strankinega glasila: »Nove pravde«. Kdor ne čita našega lista, ta tudi ne more biti dobro poučen o razmerah v stranki in naseča v vsaki nasprotni kovi laži. Slab narodni socialist, ki ne čita in ne podpira svojih funkcionarjev pri vsaki priliki povprašuje svoje člane in somišljenike, če so naročeni na »Novo pravdo«. Le na ta način se bo list mogel izboljšati in s časoma postati tudi dnevno glasilo. Krajevne organizacije naj si vzamejo te besede k srcu in naj vestno izpolnjujejo sklepe in navodila strankinega vodstva.

Načelnstvo NSS ima redne seje vsak ponedeljek ob 6. uri zvečer. Prihodnja seja bo v ponedeljek 7. t. m.

Strokovni vestnik.

NOVO LETO — NOVO DELO.

Nastopilo je novo leto, z njim pa mora nastopiti tudi novo delo. V starem letu smo delali, a delali smo vsi premalo in priznajmo si, da nismo bili dovolj agilni; zato se tudi z uspehi našega dela ne smemo preveč ponašati. Marsikaj smo zamudili ravno vsled tega, ker smo bili pre malo agilni in se za stvar nismo dovolj trudili. In vendar zahteva ravno strokovna organizacija največ truda ter vso agilitet in še je ni nikdar preveč! Ravno strokovni organizaciji moramo posvetiti vse svoje sile in vse svoje moči. Če posvetimo res vso našo skrb tej organizaciji, smemo smelo pričakovati v tem letu lepšega razvoja naše strokovne organizacije.

Narodno-socialna strokovna zveza ima lepe cilje, za katere se borimo vsi, ki smo v tej zvezi organizirani. In naša sveta dolžnost nam nareka, da svoje sile uporabimo tudi za naprej v doseg te naših ciljev, ki imajo prinesiti našem delavstvu lepše življenje.

Če pogledamo danes našega delavca, nas mora prešiniti groza, ko vidimo vso njegovo bedo in beračijo. In če se ozremo po pravicah delavstva, tudi ne dobimo popolnega odgovora. Nasprotno! Smelo lahko trdimo, da je naš delavec danes brezpraven in se z njim največkrat ravna kot v starih časih s sužnji.

Imamo sicer zakon o zaščiti delavstva, a je žal samo zakon na papirju, ker ga kapitalistični krogi bore malo vpoštevali, oziroma se zanj sploh ne zmenijo. Zaslužki delavstva so danes minirani in menda ga ni delavca, ki bi smel trditi, da s svojim krvavo zasluženim denarjem vsaj delno krije vse stroške za najpotrebnejše življenjske potrebe. In takih vprašanj, ki direktno tangirajo naše delavce, je nešteto in skrb vsakega dobrega delavca bi morala biti ta, da se bori za odpravo krivic in za doseg svojih pravic. Kako naj se pa bori, če je organiziran samo zato, da v službu boleznih vleče podporo, a se za vsa druga vprašanja nič ne briga? Tovariši! V novem letu moramo pričeti vsi z novim delom. Cesar nismo storili v lanskem letu, moramo storiti letos. Vsak organiziran NSS naj se vpraša, koliko novih članov je pridobil organizaciji; naj se vpraša, koliko se je briga za razvoj NSS in kaj je napravil za njo; vpraša naj se, koliko naročnikov je dobil »Novi pravdi« in da li je kot organiziran član NSS sam naročen član? Na vsa taka vprašanja naj si vsak odgovori po svoji vesti, obenem pa tudi takoj sklene, da bo letos agilnejši v vsakem oziru. V novem letu — novo delo, to geslo naj nas odslej vodi k novemu delu in lepša bodočnost delavstvu in organizaciji je zagotovljena.

V novem letu — novo delo, ta klic nas mora spremljati povsod in začeti moramo res z novim delom, ki nam mora prinesiti uspehov.

Tovariši! Na novo delo z večjo ljubeznijo do stvari in z večjo agilnostjo! Vsi pojdemo na delo, da razširimo svoj krog, na delo vsak posameznik za skupnost za posameznika! Le v složenem nastopu je moč! Bodimo torej enotni in združimo vse narodno zavedne delavce v eno kolo — vsi v Narodno-socialno strokovno zvezo!

Z željo, da bi bilo leto 1924 organiziran članom NSSZ lepše in plodovitejše, kličemo vsem:

V novem letu k novemu delu!

Kočevo. Zadnja »Pravica« se nas je nekoliko privoščila, a ji ne zamerimo, ker vidimo v onih par besedah kaj masčevalnosti, ker ni uspeh gospodom, ki se zbirajo okrog »Pravice«, pridobiti za svoj nameravani dramatični odsek naših članov. Mi smo mnenja, da moramo zadostiti kulturnim potrebam našega delavstva vsaj delno tudi s prirejanjem gledaliških iger. Mi gremo svojo pot naprej, pa bodi »Pravici« prav ali ne.

Zagorje. Niti na um nam ne prihaja, da bi polemizirali s »Pravico«, ki nas je blagovolila počastiti v eni svojih zadnjih števil. Konstatirati moramo le to, da smo tu na delu in se pridno gibljemo, kar ravno bode črno gospodo v oči. V kratkem bomo imeli širši članski sestanek, na katerem bo poročal delegat osrednjega vodstva iz Ljubljane. Ze danes opozarjamo vse tovariše na ta sestanek. Podrobneje v prihodnji številki.

Osrednje vodstvo NSSZ ima svojo redno sejo v petek 4. t. m. ob 8. uri zvečer v tajništvu. Tovariši odborniki naj se sigurno in točno udeležijo.

Mladinski vestnik.

MLADINA, NA DELO!

Ko stopamo v novo leto, nam je izpregovoriti tudi nekaj besedi naši mladini. Najprej jo hočemo vprašati, ima li trdno voljo v bodočem letu izvesti to, česar ji v preteklem ni bilo mogoče storiti? Kdo se ne spominja sijajno uspelega kongresa v »Unioni«, ki so ga poleg Jugoslovanov iz vseh delov naše države posejeli tudi bratje Čehi iz Českoslovaške in Avstrije. Tam smo se navduševali za ideje narodnega in vmesovanskega socializma. Žal, da se po kongresu delo ni nadaljevalo, kakor bi bilo želeli. Zato je morala nastopiti kriza, ki pa se je menda odpravila z glavnim zborom mladine v Zagorju. Toda samo menda; kajti, ako ne bomo delali vsi, prav vsi, potem ne bomo prišli nikdar iz krize. Poedine krajevne organizacije so dobile naloge, ki jih morajo izvesti, ako nocoje veljati za malomarne in brezbržne. Vodstvo mladine bo redno dajalo kraj. organizacijam navodila, ali potom »Nove pravde«, ali potom posebnih okrožnic. Če se bodo navodila vpoštevala, bo naša organizacija napredovala, če ne, pa bomo životalni. Naglašamo, da je največji sovražnik naših organizacij malobrižnost. Le te se je treba otresti! Potem pa tudi osebni spori, ki se jih moramo izogibati. V tem oziru mladina pač ne sme posnemati starih ljudi. Od njih naj si privoščimo samo to, kar imajo dobrega, vsa druga svojstva pa je treba vcepjati mladinski organizaciji s tem, da se člane stalno opozarja na dobre lastnosti.

Navadimo se dela, discipline, požrtvovalnosti, in slo bo. Ne strašimo se ovir, ki nastajajo v društvu. V takih slučajih je treba čim več samozatajevanja. Le če bomo mnogo pretrpeli za idejo, bo napredovala, z njo vred pa tudi mi, ker postanemo boljše ljudi. Tekom zime se udeležimo vsi v »Bratstvu«, oziroma »Mladosti« v kakršnemkoli ali tudi v več oddelkih. Ko pride pomlad, upajmo, da bomo imeli tudi že izvedeno organizacijo skautov, da poletimo z njimi v pristo naravo. Povsod se nam odpira široko polje dela, samo lotimo se ga, ne bo zastoj! Pa tudi to je važno, da skušamo povsod tam, zlasti v večjih krajih, kjer naših organizacij še ni, pridobiti članov, da bo mogoče ustanoviti krajevno organizacijo. Čim več bomo imeli organizacij, tem močnejši bomo. Seveda moramo najprej utrditi to, kar imamo. Natančna evidenca o članstvu, da vidimo, kdo je član in kdo ni. Član pa more biti samo tisti, ki je izpolnil svoje dolžnosti do društva. Bolje je, da nas je manj, pa ti dobri, kakor veliko negotovih. V tem smislu naj se delo vrši v novem letu med našim mladim proletariatom, da nam zasije sonce lepše bodočnosti.

Vsaka organizacija naj stremi za tem, da bo na glavnem zboru, ki se letos vrši v

Tajinstveni morilec deklet.

(Pravica ponatisa pridržana.)

(Nadaljevanje.)

Mladi mož sledi maskiranec po malih železnih stopnicah, ki vodijo na krov podmornice. Edvard čuje šum in vretje vode, kar povzroča lažja, ki se ravno dviga na vedno površino. Kratko znamenje namani, da plava podmornica na morsk gladini. — Električna luč ugasne in takoj nato dvigne maskiranec zaklopnic, ki zapira vhod v notranjost. Hip nato je že Edvard poleg zagonetnega moža na krovu. Kaka slika! Nad seboj opazi z zvezdami posejano nebo. Nekaj metrov od njega se penijo valovi, preko katerih hiti Terror kot riba. Toda vso svojo pozornost posveča velikanski ladji, obsežnemu oceanskemu parniku, ki drči v neposredni bližini z velikim hrúščen po neizmerni vodni gladini. Kmalu je Terror tik ob parniku.

Tu sva varna, da naju ne opazi nepoklicano oko.« Šepetaje maskiranec svoje-

mu prijatelju. »Nad nama viseči rešilni čolni naju varujejo, da ostaneva neopažena od mornarjev, ki vrše nočno službo. Ostanite tu na krovu podmornice, dokler se ne vrnem. Dalje ko eno uro ne bom izostal.«

Nehote zgrabi Edvard roko zagonetnega moža.

»Toda, ako — ako bi se Vam na parniku pripetila kaka neizgoda?«

»Ne bojte se zame, dragi Edvard! Jaka nikdo ne ustavi Jaz se vrnem in če bi se tudi cela posadka na parniku spravila nad me!«

Edvard obmolne. Orjaško moč svojega prijatelja pozna. V resnici, zanj se ni dosti batil kljub drznemu podvzetju.

»Ako bi se v dveh urah ne vrnil, vas pridem iskat.«

Vrli Edvard, nepotrebna skrb. — Pričakujte me v dobri uri — do tedaj pa zdravo!«

Predno more Edvard odgovoriti, je že mož s krinko z naravnost neverjetno prožno gibčnostjo splezal ob parniku navzgor. Edvard še vidi, ko njegov zagonetni prijatelj doseže rešilni čoln ter pleza dalje in

dalje, potem pa mu v nočni tmini izgine izpred oči.

Zadnji pustolovščinski trenutki.

Mož s krinko je dospel brez vsake neizgode do ograje na parnikovem krovu. Sedaj se za hip ustavi in prisluškuje, vendar na krovu ne opazi ničesar vznemirljivega. Krmar stoji pri krmlju, dalje spredaj pa sloni nekaj mornarjev ob ograji; vsi imajo hrbte obrnjene proti nočnemu obiskovalcu.

Mož s krinko se sedaj s panterjevo gibčnostjo požeze čez ograjo. Že stoji na krovu. Pred seboj vidi takozvano krovno kabino, ki služi podnevi potnikom kot bivališče in jih varuje pred solnčnimi žarki. Tajinstvenemu možu so vse naprave na parniku docela znane, saj je načrt ladije natančno proučil, zato tudi ve, v katero smer naj se poda. Potihem se splazi preko krova. Nihče ga ne opazi, ko se sedaj spusti po stopnicah, ki vodijo h potniškemu kablinam. Ko despe doli, obstane in zopet prisluškuje. Toda nobenega glasu ni slišati, tudi v salonu je že popolna tema, potniki so se že vsi podali h počitku.

Tih vzdih zadovoljstva se mu izvije iz ust. Sedaj vodi pot po medlo razsvetljenem hodniku. Nenadoma mu zastane noga. Dospel je do kablin prvega razreda. Na eni

izmed njih vidi porcelanasto tablico s številko 2. Prispel je na lice mesta. Nalanko pritise zagonetni mož na kljuko v vratih — toda zaman! Vrata so zaklenjena! Vendar pa to ne ovira čudnega moža. Z veliko silo upre svoje močno telo proti vratom. Še se nocoje odpreli. Sedaj zopet za trenutek popusti, kajti od znotraj zasliši korake. Hip nato se odmakne zapah.

»Ah — črnc«, reče tajinstveni mož sam pri sebi. »Dozvedeno čuva svojo gospodarico kot zvest pes. Tem bolje, potem vsaj ropot, ki bi nastal pri nasilnem odpiranju vrat, ne bo zbudil pustolovke.«

Vrata se odpro, med vrati pa se prikaže divji Plutonov obraz — v tem hipu pa že dobi s pestjo s tako silo po glavi, da se s komaj slišnim ječanjem zgrudi nezavesten na tla. Mož s krinko stoji poleg njega. Vrata za seboj je bil dobro zapril in skrbno zaklenil. Plašč vrže sedaj raz sebe ter vzame v roke več tenkih, a zelo močnih vrvic. Nekaj minut nato je Pluto zvezan na rokah in nogah. Sedaj mu zagonetni mož porine med debele ustnice še robec.

»Tako, deček. Lahko se mi še zahvališ, sicer bi te smatrali sigurno za morilca lepe grešnice.«

Vendar Pluto teh besed ne sliši, nezavesten leži pred svojim zmagovalcem. Mož s krinko se sedaj poda k vratom spalne kabine, toda tudi ta so zaklenjena. To dejstvo ga seveda niti najmanj ne ovira, da ne bi prišel vanjo. Priporne se h tlom ter s svojo orjaško silo dvigne vrata s tečajev. Vstop v kabino je prost. Krasno opremljeno kabino za silo razsvetluje mala brleča lučka. Izza zaves, za katerimi stoji postelja, sliši zagonetni mož lahko dihanje lepe gospodične Wilson, ki jo objemlje sladko spanje. Saj pa niti najmanj ne more slutiti, da stoji poleg nje strašni masčevalec.

Sedaj odgrne tajinstveni mož razprostrte zaves, pred njim leži v postelji krasna Amerikanka, navidez povsem podobna nedolžni, bledceto cvetoči nepokvarjeni deklici. Nič ne razodeva zavrnjenosti te brezsrčne zapeljivke!

Mož s krinko ima v roki dolgo, tenko vrvico. Svojo žrtve, katere beli roki počivata na svileni odeji, komaj da pogleda. Kot krvočrna zver zasleduje svoj plen, tako razodeva divjo naslado vsaka njegova kretnja. V nekaj sekundah vsaka njegova kretnja, predno se sploh zave, zvezani roki, po bliskovito ji se potisne v usta robec, da ne more klicati na pomoč.

Mariboru, med prvimi. Konkurriramo v delu, konkuriramo v nabiranju članov in v izpolnjevanju dolžnosti napram naši mladinski organizaciji, da bodo zastopniki bratske češke mladine videli, da ni ostalo samo pri naših besedah, ampak da so besedam sledila tudi dejanja. Na delo torej, mladi narodni socialisti!

Osnrednji izvrševalni odbor JNSM je razposlal posebne okrožnice, s katerimi opozarja na sklepe glavnega zbora v Zagorju glede povišanja članarine in obvezne naročnine na »Novo Pravdo«. Vse krajevne organizacije doslej še niso odgovorile na okrožnico, zato prosimo tem potom, da se to čimprej zgodi, ker sicer vse delo zastane. Za leto 1924 znaša članarina mesečno 5 Din za nad 18 let stare in 2 Din za manj kot 18 let stare člane. Če je v družini več bratov nad 18 let starih, plača samo eden 5 Din, ostali pa po 2 Din, ne glede na to, koliko so stari. Centrali je treba poslati natančen seznam z navedbo plačila in poslati tudi denar potom položnic, ki smo jih priložili. Krajevna organizacija si obdrži samo pol dinarja od vsakega člana, vse drugo se pošlje v Ljubljano, kjer centrala odplačuje za list. Če vsi člani z novim letom še ne bodo dobivali lista, temu nihče drugi ne bo kriv kakor, ali oni sami, ker niso pri svoji krajevni organizaciji poravnali članarine, ali pa odbori kraj. organizacij, ker niso dovolj hitro delali in takoj izvedli tega, kar so jim naročale okrožnice. Ne samo v besedah, v dejanjih je treba pokazati, da smo pravi člani narodno-socialistične mladinske organizacije!

Na prvi seji osrednjega izvrševalnega odbora JNSM se je odbor konstituiral sledeče: Predsednik Anton Brandner, I. podpredsednik Rudolf Pivko (Maribor), II. podpredsednik Dragotin Kosem, tajnik Vladimir Kravos, blagajnik Ivan Setničar.

Občni zbor »Bratstva« v Ljubljani se je vršil pretekli petek v prostorih Narodnega doma. Vodil ga je društveni predsednik brat Brandner, ki je naglašal, da je bil občni zbor sklican predvsem radi tega, ker društvena pravila to predvidevajo. Nadalje je omenjal lep razvoj »Bratstva« od izrednega občnega zbora sem. Nešteti odseki, ki vsi pridno delujejo, dokazujejo, da je društvo v najlepšem razvoju. Sestra Paušičeva je podala tajniško, brat Sever pa blagajniško poročilo. Nato je bil oglašeno izvoljen za predsednika zopet brat Brandner. V ostali odbor pa: Anica Coriary, Viki Paušič, Sinkovec Franjo, Lavrenčič Vili, Ivčević Mate, Lavrenčič Zofija, Hafner Mirko, Zorž Leon; namestniki odbora: Josipina Prešern, Mira Novak, Punčoh Stanko, Leeb Adolf; nadzorstvo: Abadžić Edhem, Sever Hrabroslov, Reisinger Drago. Po končani izvolitvi se je vršila obširna debata o nadaljnjem delovanju društva, v katero je poseglo mnogo udeležencev občnega zbora, ki so s tem pokazali veliko zanimanje za nadaljnjo usodo društva, ki bo, upamo, pod novim odborom čim slijašeje uspevalo.

Novolvoljeni odbor »Bratstva« v Ljubljani ima svojo prvo sejo v petek točno ob pol 7. uri zvečer v tajniških prostorih NSS, Narodni dom, I. nadstropje. Seje naj se udeležijo tudi namestniki in nadzorniki.

Pevski zbor »Bratstva« v Ljubljani. Na enem izmed zadnjih sestankov »Bratstva« je brat Perko sprožil misel, da se zopet oživi pevski zbor »Bratstva«. Ta misel je bila z veseljem sprejeta, zato se pozivajo vsi oni bratje in sestre, ki imajo veselje do petja, da se zgledajo pri bratu Perkotu ali pa pri članih odbora »Bratstva«, da se more čimprej pričeti z vajami. Priglasijo se sprejemajo tudi v tajništvu NSS pri predsedniku bratu Brandnerju.

Bratstvo v Spodnji Šiški sklicuje za ponedeljek 7. t. m. ob 8. uri zvečer članski sestanek v gostilni pri Krizju. Člani so vabljani, da se sestanka udeležijo v obilnem številu, ker se bo na njem razpravljalo o važnih zadevah. Med drugim se bo poročalo tudi o sklepih glavnega zbora mladine v Zagorju.

Bratstvo v Zagorju ima zelo važno sejo v soboto 5. t. m. ob 6. uri zvečer v društvenih prostorih. Seje se udeležijo tudi odposlanec iz centrale.

Občni zbor »Bratstva« v Celju. Preteklo soboto 29. decembra se je vršil pri Wilsonu v Celju občni zbor »Bratstva«, ki je zelo lepo uspel. Po poročilih društvenih funkcionarjev se je izvolil nov odbor, ki mu predseduje zopet brat Bervar. Nato sta govorila predsednik JNSM, br. Brandner, iz Ljubljane in tov. mediciner Mikič, kateri se je bavil zlasti s protialkoholnim vprašanjem.

Odgovor klevetam. Gospod Rudolf Simnovec je »slučajno« čital »Jutranje Novosti« in na svojo grozo v njih opazil poročilo o občnem zboru »Mladosti«. Z začudenjem je ugotovil, da so ga »Klikarčiči« vržli s prestola. Da, da, je to nekaj groznega, če si kdo domišlja, da je rojen za predsednika in si tako mesto pusti patenirati, pa se h koncu izkaže, da patent ne drži. Gospodu Simnovcu se nič čudno ne zdi, da so »Jutranje Novosti« dovolile prostorske pravice članom »Mladosti«, ker so pač v objemu z radikalci. V kolikih objemih pa je že g. Simnovec bil, o tem molči. Bomo to pa mi povedali. Najprej sta se objemala s Stefanovičem, ko ga je ta spoznal, se ga je rešil. Potem je skušal doseči, da bi ga objeli radikalci, pa so ga že pred objemom spoznali in mu rekli: zбогом, slednjič so ga objeli mladini, ki se ga bodo tudi kmalu naveličali ali mu pa pove-

čili mesto potovalnega učitelja. Saj stranke dobro poznajo ta g. Simnovec in značaje je tudi! — Glede računov so mu že s podpisani odgovorili poklicani faktorji in ugotovili, da ni poravnal društvenih računov in zato tudi ni dobil absolutorija. — Naših »klikarjev« je res samo sedem, zato se jih je pa Simnovec zbal in poklical orjunaše na pomoč in zato je postavil trnovskega »atleta« Tončka k vratom in poleg njega še par takih pretepačev. Da, grozno je to, če hoče človek visoko leteti — pa nizko zdrči. Toliko kot odgovor »klevetam«. — Punctum!

Tedenske novice.

Našim somišljenikom! — Upoštevali nasvete naših zvestih somišljenikov in izpolnjuje obljube, ki smo jih jim dajali v listu in tudi v pismih ter na zborovanjih v prošlem letu, smo stopili z našim tednikom v novem letu za korak naprej. Nadejali smo se, da nam bo mogoče storiti več, toda za enkrat moramo biti zadovoljni s povečano obliko lista. Želje, da bi list izhajal trikrat na teden, za sedaj nismo mogli izpolniti. Tudi z večjo obliko je izpolnjena precejšnja vrzel, gibali se bomo v listu lažje. Tudi za to bo treba žrtve in dela, ako bomo hoteli izhajati. Na vas je, dragi tovariši, da bomo mogli obdržati list na tej višini. Ako ne bo zadosti razumevanja za materijelno pomoč od vas samih, ako ne bo pridnih sotrudnikov, ako nas ne bo bolj podprla inteligenca, potem bomo seveda zopet morali poseči po stari, manjši obliki lista, namesto da bi napredovali od stopnje do stopnje.

Zato Vas pozivljamo, da stopite vsi na delo; nabirajte vedno in vedno nove naročnike! Porabite za to vsako priliko! Vsakdo si lahko list naroči. Mesečno zmoro po 4 Din vsak. Zato smo obdržali listu staro ceno! Vsak delavec, duševni ali ročni, naj išče zaslonbe in utrhe v našem listu. Le pri nas bo našel odkritosrčnost in razumevanje, le pri nas bo našel zares podporo. Ako se bo vsak tega zavedal, bo rasla naša moč, naša armada. Samo v skupnosti je mogoče uspešen nastop proti našim izkoriščevalcem, samo v skupnosti bomo lahko dvignili svoj svarilni glas proti beograjskim in domačim krivicam.

Naš list bo izhajal odslej zopet vsako soboto zjutraj, tako da bo še v soboto tudi že na Stajerskem lahko v rokah naročnikov, zlasti v razprodaji.

Vsled tega prosimo naše poročevalce in sotrudnike, da nam pošljejo svoje pripevke tedensko do srede zjutraj, zadnja, krajša poročila pa do četrta zjutraj.

Ameriškimu tovarišu! Hvala, dragi tovariši Faletič, za božično in novoletno voščilo! Želimo prav iz srca Tebi in vsem našim dragim v daljni Ameriki prav tako! Spominjajte se nas borcev v domovini! — Dragi tovariši, poskrbi, da se bo naš list razširil tudi pri vas! Podvzemite kar za ponovno nabiranje naročnikov. (Naročnina za inozemstvo stane po 6 Din na mesec.) Hvaležni ti bomo za vse. Bodi prisrčno pozdravljen!

Predavanje dr. Rostoharja v »Bratstvu«. Tovariši dr. Rostohar, profesor na univerzi v Brnu, je predaval v sredo na državni realki o materializmu in idealizmu v socializmu. Najprej nam je razložil, kaj je individualizem in kolektivism, na kar je razpravljal naprej o materialističnem, to je marksističnem socializmu, nato pa o idealističnem socializmu, h kateremu pristevajo narodni socializem in krščanski socializem. Na neovržnih dokazih je predavatelj dokazal, kako veliko vlogo igra idealizem v socializmu in da si brez morale ne moremo predstavljati bodoče socialistične družbe. Ker nameravamo predavanje v celoti loti priobčiti, beležimo za danes samo to kratko poročilo. Na koncu predavanja se je predsednik »Bratstva« tov. predavatelju zahvalil in obenem naznanil, da se bodo z naprej vršila predavanja v spodnjem društvenem lokalu v Narodnem domu, to pa radi tega, ker je šolska soba na državni realki premalo zakurjena. Prihodnje sredo ob pol 8. uri zvečer nadaljuje svoje predavanje tov. dr. Rudolf Krivic o Masarykovih delih. Vabimo vse naše prijatelje in somišljenike, da se predavanja udeležijo. Kakor doslej, se bodo tudi z naprej vršila predavanja redno vsako sredo ob pol 8. uri zvečer, in sicer do nadaljnjega ne več na državni realki, temveč v Narodnem domu.

Odelek »Bratstva« za predavanja.

Žerjavova morala. V božični številki »Jutra« je dr. Žerjav pisal o morali ter kot svetli apostol kazal ljudstvo »edino moralno« demokratsko pot. Par številki pozneje pa je Žerjavovo »Jutro« zares pokazalo svojo moralo v obliki psa, ki na karikaturi vzdiguje zadnjo nogo in po pasje švrka tablo z napisom »Narodni list«, ki jo nosi pokveka, ki naj bi predstavljala dr. Ravnharja. — To je morala, toda — čifutska! S tem najnovejšim junaškim činom so se jutrovcji razgalili do kože in v dno duše. Pokazali so v najostudnejši obliki svojo maščevalnost in brezobzirnost do svojih političnih nasprotnikov. V tem ne poznajo prav nobenih mej. — In taki demoralizirani ljudje hočejo učiti ljudstvo morale! — Vsa javnost si je zato edina v tem: proč s to kliko!

Reklamo za »Narodni Dnevnik« sta opravila brezplačno »Jutro« in »Slov. Narod« ter drugi demokratski listi. Se jim bo že kdo zahvalil!

»Slov. Narodu« v album. Glasilo »Slovenske banke« in obenem večerna izdaja »Jutra« — novi »Slovenski Narod« je pred dnevi napisal: »Zato pa boj klikarji klikli! Slovenija potrebuje predstavnikov in voditeljev, ki bodo delovali pomirjevalno in zblizovalno, ne pa razdorno in samopašno,

kakor to delajo zastopniki SLS. V pomirjevalnem in zblizovalnem delu je spas Jugoslavije. V to smer se mora preokreniti slovensko zastopstvo. To pa je le mogoče, ako odpade in izigne — klika.« — Takoj drugi dan nato pa isti naivni »Narod« pozdravlja sporazum med demokrati, klikarji in Radničem, pozdravlja avtonomijo, o kateri je preje trdil, da bi bila največja nesreča, ker bi klikarjem izročila v roke vso moč v Sloveniji. Istočasno pa govori isti »Narod« proti novemu neodvisnemu »Narodnemu Dnevniku«, proti osebam, ki so se odločile, v novem listu zares voditi politiko v pomirjevalnem smislu, kakor jo je dan preje zagovarjal in priporočal »Slov. Narod«. — Ah, ljubi »Slov. Narod«, kaj počenjaš? Res, »Narodni Dnevnik« je »Jutrovi« klikli docela zmešal možgane!

Smrtina kosa. Ob koncu leta sta se preselila v večnost dva dobra naša tovariši: profesor Davorin Beranič v Ptuj, ki je bil občinski svetovalec NSS v Celju, dokler se ni preselil v Ptuj, in Mihael Buh, kamnoseki delovodja v Ljubljani. Oba sta bila zvesta in značajna narodna socijalista. Zato žalujemo za njima vsi, ki smo ostali zvesti praporu »narodnega socializma«. Družinam blagih pokojnikov pa izrekamo naše naglobokeje sožalje.

Sokolsko društvo v Zagorju ob Savi vabi vse članstvo, da se polnoštevilno udeleži redne letne glavne skupščine, ki se vrši v društvenem domu v nedeljo, dne 6. januarja 1924 ob 14. uri. Zdravo!

Priporočamo domačo trvdico »FORTUNA«, trg. dr. Bizjak & Comp. Ljubljana, Krekov trg 7 (poleg Mestnega doma), ki ima vedno veliko izbiro kuhinjske emajlirane posode prve vrste po izvanredno nizkih cenah. Blago je res prvovrstno, zatorej toplo priporočamo, da podprate to novo podjetje. Glej današnji Inzerat. (10)

Čevlje kupite od domačih tovarništv Peter Kozina et Ko., z znakom Pekko, ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na drobno in debelo v Ljubljani, Breg 20 in Aleksandrova cesta 1.

II. del

elegantne društvene drame

Pariška grofica

v glavnih ulogah

Mia May, Emil Jauings

Vladimir Gajdarov in Erika

Glässner

v petek 4., sobota 5. in nedelja 6. jan.

Kino „Ljubljanski dvor“.

Koliko je vreden dinar?

	Ta teden	Prejšnji teden
100 švic. frankov stane	1552.5	1545.64
100 franc. frankov	450.—	435.—
100 laških lir	384.—	381.—
100 čeških kron	259.—	253.5
1 milijarda nem. mark.	—	—
100 poljskih mark	0.0083	0.0083
100 avstrijskih kron	0.125	0.123
100 ogrskih kron	0.4475	0.45
100 bolg. levov	64.—	64.—
100 dolarjev	877.5—	877.5—
100 angl. funtov	88825.—	88200.—

Razpredelnico čitajte takole: Kdor je hotel ta teden kupiti n. pr. 100 franc. frankov, je moral dati zanje 450 Din. Prejšnji teden je stalo 100 franc. fr. le 435 Din.

Čurška borza. 2 januarja 27. decembra švicarskih frankov

100 dinarjev	je stalo 6.45	6.45
100 franc. frankov	29.05	28.50
100 laških lir	24.70	24.75
100 čeških kron	16.65	16.625
1 milijarda nem. mark.	—	—
100 poljskih mark	0.000223	0.000223
100 avstrijskih kron	0.008075	0.00807
100 ogrskih kron	0.0302	0.03125
100 bolg. levov	4.05	4.10
100 dolarjev	573.75	572.—
100 angl. funtov	2474.—	2484.—

Na čurški borzi je 2. t. m. n. pr. 100 franc. frankov stalo 29.05 švic. frankov; 27. decembra je bilo treba plačati za 100 franc. frankov: 28.50 švic. frankov.

Odgovorni urednik Anton Brandner.

Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani.

Izdaja konzorcijske »Nove Pravde«.

Poslano.*

Z ozirom na neprestano kampanjo, ki jo vodi ljubljanski demokratski dnevnik »Jutro« proti Jadranski banki že od konca januarja 1923, v katerem razdobju je bilo v tem listu objavljenih proti njej čez 110 članov in notic, smatra nadzorstvo Jadranske banke a. d. Beograd za svojo dolžnost, da ne pušča širšega občinstva nadalje pod vtisom teh članov ter ugotavlja sledeče:

»Jutro« je opetovano delalo odgovornega glavnega ravnatelja Jadranske banke g. Kamenaroviča, češ, da je on kriv, da so delničarji »Jadranske banke Trst« prišli ob delnice

* Za vsebino tega dopisa odgovarja uredništvo le kolikor določa zakon.

pri tem zavodu ter da je »Jadranska banka Beograd« angažirana pri tržaški banki (sedaj »Banca Adriatica Trieste«) z 18 milijoni ital. lir.

Na podlagi revizije bilanc »Jadranske banke Trst« za l. 1920, 1921 in 1922, izvedene od podpisane nadzorstva na licu mesta v Trstu, in na podlagi primerjanja teh bilanc z bančnimi knjigami in spisi pa stoji dejstvo, da sta že leta 1920, in to večinoma radi nepriznanja od tedanjega vodstva banke nepravilno prevedene konverzije kron v ital. lire, bila izgubljena vsa delniška glavica in ves rezervni fond ter da je vrhu tega bilo nepokritih vlog za nad 16 milijonov ital. lir. V takem stanju je prevzel g. Kamenarović l. 1921. »Jadransko banko Trst« ob svojem vstopu v zavod. Po dveletnih naporih se mu je posrečilo rešiti tržaški banki okrog 22 milijonov lir s tem, da je dosegel od italijanske vlade, ki je slejkoprej brezpogojno zahtevala nacionalizacijo, izplačilo svote od 13 milijonov lir v svrhu sanacije »Jadranske banke Trst« in vrhu tega odpust predpisane povračila zneska 9 milijonov lir za pred njegovim vstopom v Jadransko banko nezakonito izvršene konverzije.

S tem uspehom je bil preprečen konkurz Jadranske banke Trst, omogočeno je bilo, da so njeni delničarji mesto brezvrednih starih delnic »Jadranske banke Trst« dobili zdrave delnice »Jadranske banke Beograd« v istem nominalnem iznosu in vložniki »Jadranske banke Trst« so bili obvarovani vsake škode.

Podpisano nadzorstvo je nadalje ugotovilo, da ni res, da je angažirana »Jadranska banka Beograd« pri zavodu »Banca Adriatica Trieste« z 18 milijoni ital. lir, ampak da stoji z isto v navadnih kontokorentnih vezah, iz katerih izhajajo razlike od kakih stotisoč lir včasih na breme ene, včasih na breme druge banke, kakor se pač medsebojni posli razvijajo. »Jadranska banka Beograd« je pa udeležena kot delničarka pri zavodu »Banca Adriatica Trieste« z zneskom 5 milijonov lir, t. j. z 1/4 po sanaciji na novo emitiranega akcijskega kapitala od 15 milijonov lir, ki je v celoti popolnoma vplačan.

Kar se tiče od »Jutra« širjene vesti, da je »Jadranska banka Beograd« izročila svojo podružnico na Dunaju Nemcem, ugotavlja podpisano nadzorstvo, da se je iz bivše podružnice Jadranske banke na Dunaju pred kratkem ustanovil tam samostalen zavod »Adriatische Bank Wien«, pri katerem ima »Jadranska banka Beograd« 1/4 delnic, s čimer si je osigurala pri zavodu odločilen vpliv.

Kar se tiče »Jadranske banke Beograd« same, ugotavlja nadzorstvo, da je ista zaprosila »Narodno banko« naše Kraljevine, da izvede revizijo poslovanja in stanja banke ter da je od »Narodne banke« v to svrhu delegirana komisija, kateri se je predložilo vse knjige, dokumente, zapisnike, depote itd., po 20dnevni temeljiti reviziji izjavila, da je poslovanje Jadranske banke v vzornem redu ter da je premoženje banke v njenih knjigah cenjeno tako previdno, da čista aktiva banke znatno presega glavnico in izkazane rezerve. Vsled tako uspele revizije, ki izkazuje popolno solidnost Jadranske banke, je »Narodna banka« znatno povišala kredit, ki ga je uživala Jadranska banka pri njej do sedaj.

»Jutro« je ponovno razglasilo, da je »Jadranska banka Beograd« prodala večino delnic pivovarne »Union« v Ljubljani Nemcem, kar ni res. Res je le, da je banka bila udeležena pri omenjeni pivovarni z le 16% akcijskega kapitala te družbe ter da je ta svoj delež odstopila neki ljubljanski banki. Tudi ni res, da je vsled namišljene prodaje Nemcem vlada proglasila nad pivovarno sekvester. Res pa je, da je bil sekvester nad omenjeno pivovarno odrejen takoj po prevratu ter ni bil do danes dvignjen.

»Jutro« trdi, da je »Jadranska banka Beograd« prodala odločujoče število delnic nekega velikega denarnega zavoda drugam (kam?) in s tem tudi pivovarno »Union« tujcem. Res je le, da je Jadranska banka prodala te delnice neki beograjski banki z izrecnim dovoljenjem vlade.

»Jutro« je ponovno razširjalo neresnično vest, da je »Jadranska banka Beograd« prodala pivovarno v Sarajevu in železno industrijo »Zenica« v Bosni Nemcem. Nasprotno je pa res, da je Jadranska banka kupila iz proste roke na dunajski borzi, torej iz rok Nemcev, gotovo število delnic teh industrij ter da je prodala svoje delnice Pivovarne v Sarajevu, kjer je bila v manjšini, »Srpsko-amerikanski banki« v Beogradu. Kar pa se tiče železne industrije »Zenica«, ugotavlja nadzorstvo, da je »Jadranska banka Beograd« stvorila v Bosni železni koncern pod tehničnim vod-

stvom veletrgovine z železom »Grel-nitz d. d. Sarajevo«. V tem koncernu, ki je lastnik oz. glavni delničar železne industrije »Ferrum d. d. Sarajevo«, delniške družbe za industrijo železa »Zenica« v Zenici, železarne na Muti in »Jugoslovske industrije motora« v Zagrebu, — ima Jadranska banka slejkoprej pretežno večino potom 55% nega večinskega jugoslovskega sindikata, v katerem ima Jadranska banka zopet nad polovico vseh delnic. V tem večinskem sindikatu se nahaja razven Jadranske banke in zasebnikov jugoslovske narodnosti tudi »Centralna srpska privredna banka« v Sarajevu.

Tudi ni res, da prodaja Jadranska banka, kar trdi »Jutro«, tudi že »Strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani« tujcem ter da jih sploh komur si bodi prodaja. Istotako ni res, da bi bila Jadranska banka prodala svojo udeležbo na »Stavbeni družbi d. d. v Ljubljani«, res pa je, da ima banka v svojih rokah slejkoprej večino vseh delnic te družbe.

Istotako izmišljena je trditev »Jutra« o ponesrečenih spekulacijah pri opekarni »Udeoničke zadruge« v Beogradu, ker je udeležena Jadranska banka in kjer naj bi bile nastale izgube čez 10 milijonov dinarjev. Resnica je, da »Udeonička zadruge« nima nikakih izgub in da je z imenovano vsoto zgradila največjo opekarno v Beogradu.

Proti ponovni trditvi »Jutra«, da je Jadranska banka ustavila dela na svoji novi palači v Beogradu, ugotavlja nadzorstvo, da so zunanja dela te palače dovršena, da so notrajna dela v normalnem teku, da je tudi vse potrebno za dovršitev palače že davno kupljeno in plačano ter da se intenzivno in neprestano dela na tem, da se zgradba dovrši do julija tega leta. »Jutro« je lansiralo vest, da je Jadranska banka imobilizirala v zgradbi 93 milijonov dinarjev, torej več, nego znaša akcijski kapital banke. Proti temu se ugotavlja, da so izkazane vse zgradbe Jadranske banke v knjigah z okroglo 56 milijoni dinarjev ter da je radi teh investicij akcijski kapital banke popolnoma neprizadet, ker vse bančne rezerve znašajo mnogo več, nego omenjeno svoto. V ostalem pa je Jadranska banka bila od Ministrstva za socialno politiko primorana graditi pod pretjno, da se ji sicer odvzamejo njeni poslovni prostori, kar se je deloma tudi zgodilo. Nadzorstvo ugotavlja tudi, da ni nikakega govora o kakih intabulacijah za zgradbe Jadranske banke.

Nadalje ugotavlja nadzorstvo proti dotični trditvi »Jutra«, da ni res, da dolguje en sam delničar Jadranski banki za 80.000 njenih delnic kredit od 12 milijonov dinarjev, ter ugotavlja, da je akcijski kapital »Jadranske banke Beograd« popolnoma vplačan.

Nadzorstvo ugotavlja, da je kakor druge, izmišljena tudi trditev »Jutra«, da je poslovanje banke predmet oblastvenih preiskav, ter da so se vršile pri centrali in podružnicah revizije raznih komisij, ki so dale skrajno neugodne rezultate. Od Jadranske banke zaprosena in od strani »Narodne banke« z gori omenjenim uspehom izvršena revizija govori v tem oziru jasn govor ter da je upravi in ravnateljstvu Jadranske banke zadoščenje za vse neutemeljene napade.

Nadzorstvo »Jadranske banke Beograd« si šteje v dolžnost, ugotoviti, da so napadi »Jutra« za poslovanje poslovanje funkcionarjev Jadranske banke popolnoma neosnovani, in zlasti, da je glavni ravnatelj g. Kamenarović tako pri uspehi mu sanaciji »Jadranske banke Trst«, kakor tudi pri ustanovitvi »Adriatische Bank Wien« in pri vodstvu poslov »Jadranske banke Beograd« postopal v vsakem oziru korektno in v sporazumu z upravo, imajoč v vidu edinele interese teh zavodov.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1924.

Po nalogu in v imenu nadzorstva Jadranske banke a. d. Beograd predsednik nadzorstva:

Dr. Gustav Gregorin m. p.

CENE ZA OGLASE:

1. Za enostolpne oglase do 10 cm višine: po 50 para vsak milimeter.

2. Za enostolpne oglase do 20 cm višine: po 75 para vsak milimeter.

3. Za enostolpne oglase preko 20 cm višine: po 1 Din vsak milimeter.

Če je oglas dvostolpen, se računa dvakrat toliko; če je tristolpen, trikrat toliko itd.

Poslano in druga naznanila med besedilom, se računajo po 1.50 Din za vsak milimeter enostolpne višine.

Naš oglasni del ima 8 stolpcev,

Proti požaru in za življenje zavaruje najkulantneje
BANKA SLAVIJA v Ljubljani.
 Glavni zastopnik: DRAGOTIN GOBEC, CELJE
 Razlagova ulica šte. 11.

168

R. ALMOSLECHNER, draguljar, Celje, Gosposka ulica šte. 14.
 Pozlatiti! Posrebiti!
 Zaloga zlatnine in srebrnine, China srebra, ur itd. — Lastna popravilnica. — Velikanska zaloga poročnih prstanov! — Poročne prstane po meri tekom štirih ur.
 Kupuje se staro zlato in srebro.

178/10

Stefan Ferant,
 urar državnih železnic
 Celje, Dečkov trg št. 3
 priporoča svojo urarsko in zlatarsko obrt. — Cene solidne.

Priporoča se
 trgovina z usnjem in čevljarstvi
 mi potrebščinami
Ivan Ulaga,
 Celje, Gosposka ul. 26.

Vaclav Schramm
 Celje, Kralja Petra cesta št. 14.
 Izdelovalnica instrumentov. — Velika zaloga vseh glasbil, zlasti tamburice najboljše kakovosti, strune in vse v glasbo spadajoče potrebščine.
 Cene nizke! Postrežba solidna!

Popolna razprodaja
vse zaloge
 po tovarniških cenah
Minka Horvat
 modistka
 Ljubljana, Stari trg 21.

167/3

Naznanilo!

Izdelujejo se vse vrste uniform, čepice, jakor za vojake, železničarje, policije, žandarje, finančne stražnike, poštarje, ognjegašce itd.; istotako tudi vsakovrstne športne čepice za gospode, dame in otroke. Velikanska zaloga kožuhovine in kožuhovinastih izdelkov. Prevzemem vsa v mojo stroko spadajoča naročila ter izdelujem iste točno in po najnižji ceni. Kože vseh vrst se prevzemajo v ustrojenje. Surove kože kupujem po devni ceni.
M. Fröhlich,
 krznarja in izdelovalnica čepice
 Celje, Kralja Petra cesta št. 11.

I. P. Matkovič
 Celje,
 Glavni trg šte. 8
 priporoča
 svoja prvovrstna dal-
 matinska vina.

Na debelo! Na drobno!
 Manufakturna in modna trgovina
Franc Urch
 Celje, Glavni trg 17
 prej Joh. Stallner.
 Telefon št. 91.
 Vse potrebščine za krojače in šivilje, kakor tudi posteljno perje in puh, žimo in morsko travo vedno v zalogi.
 Cene nizke! Postrežba točna!

Popravila
šivalnih
strojev
 prevzame
 mehanična delavnica
Franc Ogrin
 Gosposvetska c. 14
 trdka
 Gorec.

IVANA ZORKO, Ljubljana
 Sv. Jakoba nabrežje 33
 kupuje in prodaja vsakovrstno starino.

Dobro blago se samo hvall
 le prepričati se je treba
 zato ne zamudite prilike ogledati si veliko izbiro
emajlirane kuhinjske posode
 pri
„FORTUNA“ trg. dr. Bizjak & Comp
 LJUBLJANA, Krekov trg 7 (polog. Mestnega doma).
 En gross. Cene i. enkratne. En detail.

Ustanovljeno l. 1885.

Ustanovljeno l. 1885.

F. König,
 Celje,

Krekov trg, blizu kolodvora.

Trgovina z galanterijo, igračami, kratko robo in pleteninami. Vedno bogata zaloga in obilna izbira!

Na debelo!

Na drobno!

JADRANSKA BANKA, a. d. Beograd

Delniška glavica: Din 60,000.000—
 Rezerva: . . . Din 32,515.000—

Podružnice:

Bled, Cavtat, Celje, Dubrovnik, Hercegnovi, Jelsa, Jesenice, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Prevalje, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

Amerikanski odlo.

Naslov za brzojave: JADRANSKA.

Afilirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zadar.
 Frank Sakser STATE BANK, Corlandt Street 82, New-York City.

Veza za Južno Ameriku:

BANCO YUGOSLAVO DE CHILE, Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas, Puerto Natales, Porvenir.

Praktično novoletno darilo
 so čevlji z znamko

Prodaja v Ljubljani:
Breg 20
 Aleksandrova c. št. 1 in
 Prešernova ul. SELJAK.

Na deželi v vsaki
 večji trgovini
 s čevlji.

Na veliko razpošilja tovarna
Peter Kozina & Ko.
 Tržič — Gorenjsko.
 Ceniki na zahtevo brezplačno!

Pozor!
Otvoritev
 nove manufakturne trgovine
 Celje, Glavni trg št. 8.

Ceneje kot povsod drugje kupite **manufakturno blago**, kakor vsakovrstno **sukno** za moške in ženske obleke, **medno blago**, **cefir**, **šifon**, **kambrik**, **delan**, **tiskanine**, **robce** vseh vrst itd. itd. ter vse **krojaške potrebščine**. Oglejte si cene, predno kupite blago kje drugje.
 Cene zelo nizke! Postrežba solidna!
 Priporočam se za obilen obisk
Franjo Rozman, trgovina z manufakturo,
 Celje, Glavni trg 8.
Pozor!

Inserati v „Novi Pravdi“ imajo velik uspeh!

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

PODRUZNICE:

Maribor
 Novo mesto
 Rakek
 Slovenjgradec
 Slovenska Bistrica

Dunajska cesta 4 (v lastni stavbi).

KAPITAL in REZERVA Din 17,500.000.—

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzojavi: Trgovska.

Telefoni: 139, 146, 458.

EKSPOZITURE:

Konjice
 Meža-Dravograd